

«η αετομηλίτσα» (ΤΟ ΝΤΕΝΙΣΚΟ)

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΙΩΤΩΝ «ΤΟ ΝΤΕΝΙΣΚΟ»

Ιανουάριος –
Φεβρουάριος
– Μάρτιος
1990

ΕΤΟΣ 4ο
ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 13

Κιάτσα ντισικάτα
(Πίττα σχισμένη)

ΚΑΛΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

Ήδη τα πρώτα κοπάδια βρίσκονται στο χωριό και σε λίγο θα φτάσουν και οι πρώτες οικογένειες. Έτσι το χωριό ξαναβρίσκει σιγά - σιγά το ρυθμό του μπαινοντας στο καλοκαίρι του '90.

Η εφημερίδα μας εύχεται πρώτα στους κτηνοτρόφους με τις οικογένειές τους και ύστερα σ' όλους τους συμπατριώτες «ΚΑΛΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ» με την υπενθύμιση ότι θα άξιζε να κάνει κάποιος μια εκδρομή τώρα την άνοιξη για να γνωρίσει ένα διαφορετικό χωριό, ίσως πιο όμορφο αλλά σίγουρα πιο ήσυχο και πιο πράσινο απ' όλες τις άλλες εποχές.

Συντομότερος ο νέος δρόμος

Ευχάριστα είναι τα νέα για όσους ταξιδεύουν από το νομό Λάρισας για την Αετομηλίτσα. Και τούτο γιατί ο δρόμος που ενώνει τη Λάρισσα με την Ελασσόνα μέσω «Μελούνας» βρίσκεται στο στάδιο της αποπεράτωσης.

Ήδη όμως ο δρόμος κυκλοφορεί σχεδόν χωρίς εμπόδια (παραμένουν μόνο λίγα τμήματα για ασφαλτοστρωση) και θα είναι εντελώς έτοιμος από τις αρχές Ιουλίου, όπως μας πληροφορούν οι αρμόδιοι.

Για όσους δεν γνωρίζουν, ο καινούριος δρόμος κατευθύνεται απ' τον Τύρναβο προς Αργυροπούλι και μέσω Μελούνας φθάνει στην Τσαριτσάνη. Έτσι παρακάμπτεται σχεδόν τα μισά χιλιόμετρα και ο χρόνος Τύρναβος - Ελασσόνα

είναι περίπου 15 λεπτά.

Άξιζε να αναφέρουμε ότι προβλέπεται στην επόμενη τριετία να ολοκληρωθεί και η παρακαμπτήριος που θα πηγαίνει από Τσαριτσάνη στο Ελευθεροχώρι, αποφεύγοντας όλες τις στροφές που είναι πάνω απ' την Ελασσόνα.

Όταν δε ολοκληρωθεί και αυτό το τμήμα ο δρόμος για το χωριό θα είναι περίπου μια ώρα πιο σύντομος και η διαδρομή πολύ πιο ξεκούραστη.

Η ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΗ ΕΞΟΡΜΗΣΗ ΣΤΟ ΝΤΕΝΙΣΚΟ

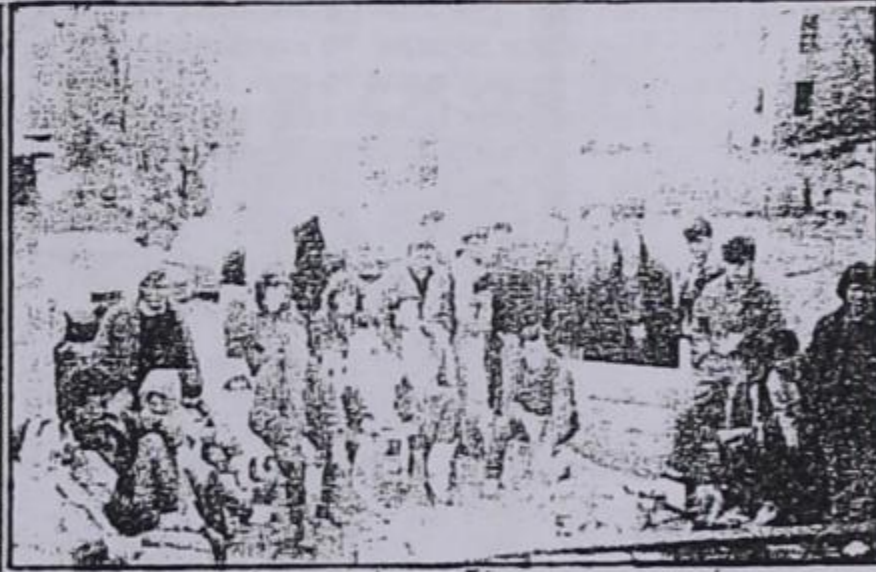

ΦΥΤΕΥΤΗΚΑΝ ΧΙΛΙΑ ΔΕΝΔΡΥΛΛΙΑ — ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΕ ΑΡΚΕΤΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Πολλοί συμπατριώτες μας, από διάφορα μέρη Θεσσαλίας, Μακεδονίας, Ήπειρο, ακόμη και από Αθήνα συμμετείχαν στη φετινή ανοιξιάτικη εξόρμηση στο χωριό. Πολλοί δεν άφησαν την ευκαιρία και βρέθηκαν στο χωριό να απολαύσουν ένα ευχάριστο τριήμερο. Και πράγματι ήταν ευχάριστο γιατί εκτός του ότι βρέθηκαν στο χωριό τέτοια εποχή, αλλά και ο καιρός με τις εναλλαγές του χιόνι - βροχή - ήλιος τους αποζημίωσε με το παραπάνω.

Με πρωτοβουλία του συλλόγου της Θεσσαλίας, έγινε δεντροφύτευση χιλίων περίπου δενδρυλλίων στις περιοχές «Κουκουλίτσιο» και «Άγιος Νικόλαος», τοποθεσίες που ο σύλλογος είχε περιφράξει εδώ και μερικά χρόνια.

Τα παιδιά που ασχολήθηκαν με τη δεντροφύτευση ήταν οι: Διονύσης Β. Καράτζιος, Στέλιος Α. Παππάς, Δημοσθένης Κ. Παλαιομήχας, Παναγιώτης Βασ. Καράτζιος, Χρήστος Αναστ. Καράτζιος, Γεώργιος Απ. Γαργάλας και ο Άγγελος Απ. Παππάς.

Από τη φθινοπωριάτικη εξόρμηση στο χωριό

Τα παιδιά δούλεψαν το πρωί και το απόγευμα του Σαββάτου μαζί με υπεύθυνους του συλλόγου. Το βράδυ του Σαββάτου ακολούθησε γλέντι στην πλα... = Συνέχεια στην 5η σελίδα =

Αερολίπανση

Για πρώτη χρονιά φέτος έγινε αερολίπανση των

βοσκοτόπων του χωριού μας. Συγκεκριμένα στις αρχές Απριλίου οι αρμόδιοι του χωριού παραβρέθηκαν και επίβλεψαν μαζί με τους υπηρεσιακούς παράγοντες της Δ/σης Γεωργίας την αερολίπανση που έγινε από τρία ελικόπτερα της εταιρίας «3Δ Α.Ε.», η οποία και είχε δημοπρατήσει τη σχετική εργασία.

Πιο συγκεκριμένα έγινε διασπορά 80 τόννων λιπάσματος στους βοσκοτόπους της Αετομηλίτσας. Τα αποτελέσματα πρέπει να είναι θετικά και ευεργετικά για τους βοσκοτόπους, γιατί όπως και σε παλιότερο φύλλο γράφτηκε οι αερολίπανσεις, όπου έγιναν είχαν ευεργετικά αποτελέσματα.

Άξιζε να σημειωθεί ότι το πρόγραμμα των αερολίπανσεων εντάσσεται στο γενικότερο πρόγραμμα της Ε.Ο.Κ. για βελτίωση των βοσκοτόπων.

ΟΙ ΧΟΡΟΙ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΣΗΜΕΙΩΣΑΝ ΦΕΤΟΣ

Από το χορό στη Χαλκηδόνα

Από το χορό του συλλόγου Λάρισας

Στις 3 Φεβρουαρίου δόθηκε φέτος ο χορός του Συλλόγου Θεσσαλονίκης. Ο χορός έγινε στη Χαλκηδόνα και συγκεκριμένα στην αίθουσα «Αναμνήσεις».

Ο χορός ξεκίνησε με τις σχετικές προσφωνήσεις απ' τον πρόεδρο του συλλόγου κ. Τάκη Γαργάλα και το χορό άνοιξαν οι επίσημοι και οι γέροι, και ακολούθησε το χορευτικό συγκρό-

τημα του συλλόγου που έκλεψε την παράσταση της βραδιάς με την όμορφη εμφάνισή του.

Στη συνέχεια ακολούθησε ολονύχτιο ξεφάντωμα = Συνέχεια στην 7η σελίδα =

Στις 10 Μαρτίου έγινε φέτος ο χορός του Συλλόγου της Λάρισας στο κέντρο «Ιφιγένεια». Ένας απ' τους καλύτερους και τους πιο πετυχημένους χορούς που έγιναν τα τελευταία χρόνια.

Λίγη νέα αίθουσα, λίγη η καλή οργάνωση και το πλούσιο πρόγραμμα, συνετέλεσαν ώστε ο φετινός χορός να χαρακτηριστεί απ' τους καλύτερους των

τελευταίων χρόνων. Το πρόγραμμα άρχισε με προσφωνήση - καλωσόρισμα από τον Πρόεδρο του Συλλόγου Τάκη Νιτσιάκο = Συνέχεια στην 7η σελίδα =

ΣΥΓΧΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΗ

Πολλοί ήταν εκείνοι που μπερδεύτηκαν (και δικαιολογημένα) με τις αποδείξεις και τα αυτοκόλλητα που στείλαμε στο προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας. Γι' αυτό ζητούμε συγγνώμη και διευκρινίζουμε ότι:

α) Σ' αυτούς που είχαν πληρώσει και τη συνδρομή του 1990 στείλαμε μόνο αποδείξεις χωρίς αυτοκόλλητο η αυτοκόλλητο με την ένδειξη «χρέος 0» δηλ. είναι τακτοποιημένοι και δεν χρωστούν τίποτα.

β) Μερικοί πήραν απόδειξη γι' αυτά που πλήρωσαν απ' το 1988 μέχρι το 1989 και στο αυτοκόλλητο γράφει τι οφείλουν στην εφημερίδα (δηλ. αν γράφει «χρέος για τα 89 - 90 σημαίνει ότι χρωστούν δυο συνδρομές»).

γ) Όσοι δεν πήραν απόδειξη αλλά μόνο αυτοκόλλητο με το χρέος σημαίνει ότι οφείλουν τις συνδρομές για τα έτη 1988 - 89 και 90 ή από τότε που γράφτηκαν συνδρομητές.

Αυτά λοιπόν για διευκρίνηση και υπενθυμίζουμε ότι σε κάθε φύλλο θα στέλνουμε και τις αποδείξεις σ' όσους πληρώνουν τις συνδρομές ενώ μια φορά το χρόνο με αυτοκόλλητο θα σας ενημερώνουμε για το τι οφείλει ο καθένας.

Σας ευχαριστούμε
Η ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Αναδρομή στο παρελθόν

Γράφει ο: ΒΑΓΓΟΣ ΚΑΡΑΝΙΚΑΣ

**Η ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ ΚΑΙ Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΗ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ**

Τα κύρια επαγγέλματα στην Αετομηλίτσα ήταν του κτηνοτρόφου και του κυρατζή δηλ. του «αγωγιάτη», διότι δεν υπήρχαν πεδινές εκτάσεις και κατ' ανάγκη ασχολούνταν με τα παραπάνω επαγγέλματα.

Τα στοιχεία που υπάρχουν αλλά και η παράδοση μας, λένε, ότι η κτηνοτροφία στην Αετομηλίτσα έφτασε στις 48.000 γιδοπρόβατα, αλλά και ένα μεγάλο αριθμό ζώων μαυλάρια, άλογα που ήταν απαραίτητα για τη μεταφορά.

Ορισμένες τοπικές συνθήκες ανάγκαζε τους κτηνοτρόφους να σμίγουν τα πρόβατα και τα μικρά κοπάδια να γίνονται ένα μεγάλο κατά τη θερινή περίοδο. Ενώ το φθινόπωρο χώριζε ο καθένας τα πρόβατα και τα πήγαινε στα χειμαδιά.

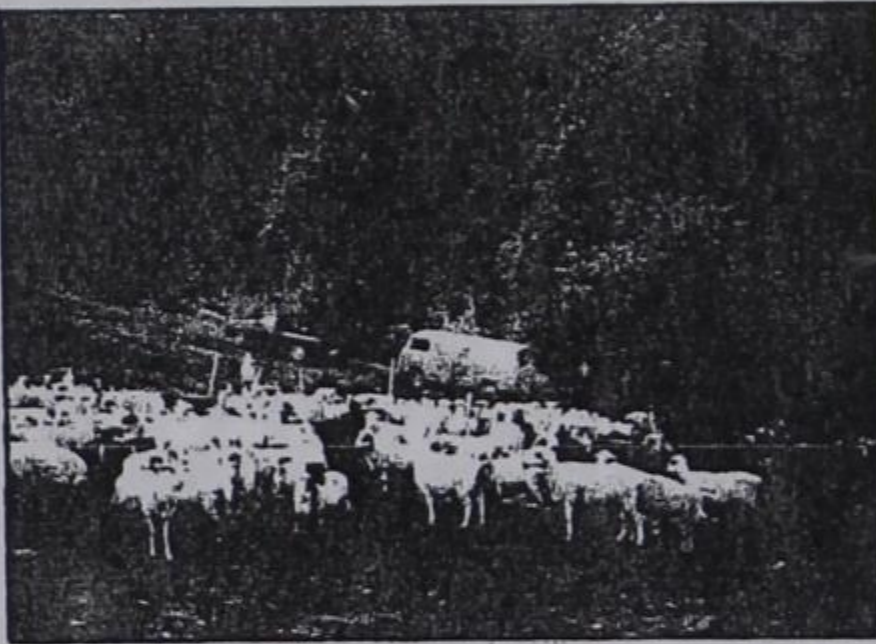
Κάθε μεγάλος κτηνοτρόφος έπαιρνε και άλλους με λίγα πρόβατα για να φυλάνε και τα δικά του και έτσι έχουμε το μεγάλο τσελιγγάτο σαν ένα μικρό Συνεταιρισμό.

Κάθε κτηνοτρόφος στο τσελιγγάτο είχε το δικό του σημάδι που στη θλάχικη λέγεται «Σέμνου». Το σημάδι γίνονταν στα αυτιά των προβάτων με διάφορες παραλλαγές που συνεχίζονται και σήμερα. Τα κυριότερα σημάδια ήταν οι Κόκες πίσω και εμπρός από το αυτί. Το σχίσσιμο των αυτιών κοινώς (σχιζάντικο) αλλά και το κόψιμο των άκρων κοινώς «Κοτσάντικο». Ορισμένοι κάναν και σημάδια στη μύτη με καυτό σίδερο.

Κάθε σμίχτης που είχε τα πρόβατα στο τσελιγγάτο δεν έκανε διάκριση στη βοσκή, στο άρμεγμα για να μην υπάρξει το «αυτό είναι δικό σου ή δικό μου».

Ο μόνος διαχωρισμός γινόταν στα θηλυκά αρνιά για αναπαραγωγή πόσα ήθελε να κρατήσει ο κάθε σμίχτης και έτσι το Φεβρουάριο ή Μάρτιο άλλαζαν οι μετοχές στο τσελιγγάτο σύμφωνα με τα αρνιά που κράτησε ο καθένας.

Ο τσελιγγας που κατά κανόνα είχε και τα περισσότερα πρόβατα είχε και το κουμάντο δηλ. να φροντίζει για ζωοτροφές, λιβάδια για το χειμώνα, να παζαρεύει το γάλα με τους γαλατάδες εμπόρους, τα αρνιά με τους χασάπηδες

Καλήγωσα τα επτά άλογα και στα τέσσερα πόδια από δύο δεκάρες το πόδι. Καλήγωσα 4 μουλάρια μόνον τα μπροστινά πόδια από δύο δεκάρες το πόδι.

Αγόρασα 7 καπίστρια πέτσινα (8) δεκάρες το ένα.

Τα μεγάλα τσελιγγάτα της Αετομηλίτσας ήταν περίπου (10) των Γαργαλαίων που κατά τον αείμνηστον Γαργάλαν Κων/νον του Γιαννίτση έφτασε 8888 πρόβατα. Των Καρανικαίων στην πλασιά και Καραπούρνο των Νιτσιακίων στη Ροδιά των Καρατζαίων στη Ροδιά και Πουρνάρι των Ζαρκαδαίων και Μπαρμπαγιανναίων στα χωριά της Έδεσσας.

Ήταν τόσο μεγάλη η αγάπη και η ομόνοια των τσελιγγάτων που έφτανε να κατοικούν μαζί σε μια οικογένεια τα αδέρφια τα πρώτα εξαδέρφια και πολλές φορές τα δεύτερα εξαδέρφια που ένας ξένος δύσκολα ξεχώρισε τις οικογένειες.

Βλέπουμε στο παρελθόν οικογενειακούς δεσμούς, που σήμερα δύσκολα τους βρίσκουμε.

Τα τσελιγγάτα της Αετομηλίτσας θγαίναν προς τα βουνά από τα χειμαδιά γύρω στις 15 - 20 Απριλίου.

Η διαδρομή από τα χειμαδιά ως την Αετομηλίτσα ήταν γύρω στις 20-30 ημέρες ανάλογα με τα κονάκια που έκανε κάθε κοπάδι.

Για την εποχή εκείνη ιδίως όταν η Θεσσαλία ήταν στον τούρκικο ζυγό συναντούσε πολλές δυσκολίες από τους τούρκους αλλά και από τις καιρικές συνθήκες διότι η μετακίνηση γινόταν με τα πόδια και όχι με τα αυτοκίνητα που γίνεται σήμερα.

Λόγω της μεγάλης απόστασης η αναχώρηση γινόταν ομαδικά για να υπάρξει αλληλοβοήθεια στο άρμεγμα, στο φόρτωμα, αλλά και για λόγους ασφάλειας, γιατί την εποχή εκείνη δρούσαν διάφοροι αναρχικοί αλλά και οι καταστροφικές που με πολλούς τρόπους έκλεβαν πρόβατα και γίδια.

Η παράδοση μας λέει ότι οι κλέφτες σκάβαν μεγάλους λάκους και τους σκέπαζαν με κλαριά, χόρτα και όταν περνούσε το κοπάδι πέφταν μέσα πρόβατα ή γίδια.

Μετά την απομάκρυνση του κοπαδιού έθγαίναν οι κλέφτες και τα σφάζαν χωρίς να αντιληφθούν οι τσοπάνηδες. Κάποτε όμως έπεσε το γκισέμι στο λάκο και το αντιλήφθηκαν νωρίς και ψάχνοντας το βρήκαν στο λάκο. Έτσι διαπιστώθηκε πως έλειπαν πολλά πρόβατα.

Μεγάλες ήταν οι δυσκολίες το φθινόπωρο με τις βροχές που έπρεπε κάθε θράδυ να στήσουν την τέντα από τραγόμαλο, για να τους προστατεύσει από το κρύο και τη βροχή.

Παλιότερα όλη η οικογένεια ακολουθούσε τα κοπάδια, γριές, γέροντες μικρά παιδιά έγκυες γυναίκες που πολλές γεννούσαν στο δρόμο.

Αλλά και την άνοιξη μεγάλη αγωνία των τσοπαναριών ήταν να διορθώσουν τα σαμάρια των ζώων, τα γαλογκιούμια, τα καρδάρια, τις τέντες, τις κινητές στρουγγές, τις τσαντίλες για το τυρί, ψωμί για δέκα ημέρες και το φουρλίγκου για το γαλοτύρι.

Φωνές, βελάσματα των προβάτων, γαυγίσματα των σκυλιών, σφυρίγματα συνέθεταν μια ευχάριστη συναυλία για όλους τη ζούσαν.

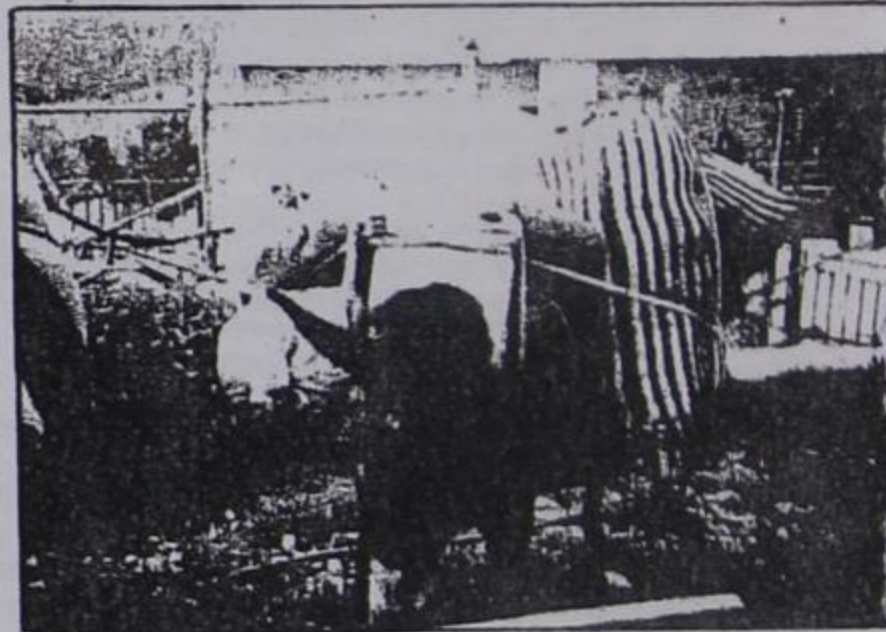
Τα πουλιά με το κελάιδισμά τους ερχόταν σαν προπομπός της άνοιξης. Όλοι περιμέναν να φύγουν οι Βλάχοι για τα βουνά διότι φεύγοντας πάντα έβρεχε.

Στις κοινοτικές βοσκές της Αετομηλίτσας φτάναν την ημερομηνία που καθόριζε το Κοινοτικό Συμβούλιο, για όλους τους κτηνοτρόφους.

Για τα γνωρίσματα των προβάτων είχαν και έχουν ονομασίες ανάλογα με τα σημάδια του προσώπου, το χρώμα κλπ. Τα μαύρα πρόβατα λέγονται λάια, όσα έχουν κέρατα κουρνούτα από τη θλάχικη λέξη κόρνου, που σημαίνει κέρατο. Τα άσπρα πρόσωπα λέγονται μπέλα δηλ. ωραίο, όσα έχουν άσπρο και μαύρο μαλί λέγονται λιάρια, μπούσκα, κάλεσια κλπ. Κάθε κοπάδι είχε και έχει ακόμη δύο μεγάλα κριάρια, αλλά ευνοχισμένα με μεγάλα κουδούνια, τα λεγόμενα γκισέμια που αυτά οδηγούσαν τα κοπάδια στις μετακινήσεις. Τα κοπάδια το θράδυ μετά από κοπιαστική πεζοπορία σταματούσαν σε ορισμένες τοποθεσίες τα λεγόμενα κονάκια εκεί θα άρμεγαν τα γαλάρια πρωί και θράδυ και το γάλα το πήζαν επί τόπου και στη συνέχεια το στράγγιζαν στις τσαντίλες και το πουλούσαν στα γύρω χωριά.

Το κοπάδι πάντα συνόδευε ο μικρός γάιδαρος φορτωμένος με τον τουρβά που είχε το ψωμί για πολλές ημέρες το τουλούμι με το γαλοτύρι και ότι άλλο χρειάζονται για το κοπιαστικό ταξίδι για την Αετομηλίτσα.

Τα κοπάδια συνοδεύουν πάντα 2-3 σκυλιά σαν πιστο

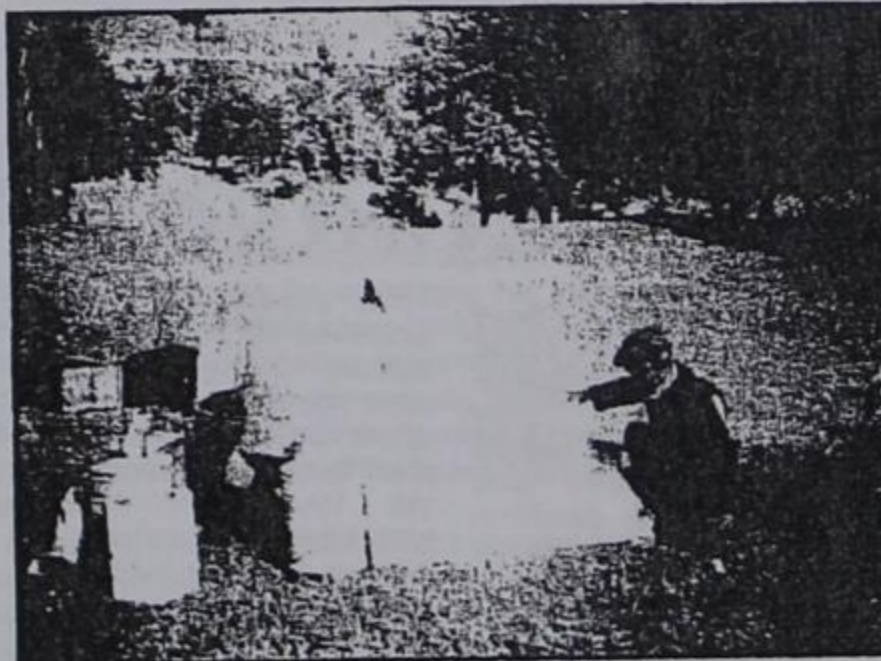
σύντροφοι του τσοπάνου αλλά και φύλακες του κοπαδιού από διάφορα αγρίμια.

Σε άλλο φύλλο θα περιγράψουμε τα διάφορα κονάκια που σταματούσαν τα κοπάδια όπως μας τα περιέγραψαν άνθρωποι που κάναν το δρομολόγιο για πολλά χρόνια.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΧΡΥΣΟΧΟΪΑΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΙΧΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΛΕΞ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ 121
ΤΗΛ. 220.765 - ΛΑΡΙΣΑ

ΑΦΟΙ ΣΤ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ
★ ΤΥΡΟΚΟΜΙΚΑ
★ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
«Ο ΓΡΑΜΜΟΣ»
ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ 33 - ΤΗΛ. 031 - 308512
ΠΥΛΑΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΤΑΛΑΜΠΑΤΣΗΣ
ΕΜΠΟΡΙΑ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ
ΜΕΤΗΝΩΝ ΦΟΡΤΗΓΩΝ - ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ Κ.Λ.Π.
ΨΥΚΤΙΚΟΙ ΘΑΛΑΜΟΙ - ΡΥΜΟΥΛΚΕΣ Κ.Λ.Π.
«Ο ΦΑΝΗΣ»
ΤΗΛ. 0382 - 62740 και 61711, 61744
ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 28 - ΚΡΥΑ ΒΡΥΣΗ ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ

και τέλος το υπόλοιπο μαλί που έμεινε από τη μη χρήση της νοικοκυράς.

Από το καλό κουμάντο του τσελιγγα θα εξαρτηθεί και η πορεία του τσελιγγάτου αλλά και έλλειψης της γκρινίας.

Κάθε σμίχτης είχε και αυτός το δευτέρι που κρατούσε το λογαριασμό και στο τέλος της περιόδου καθάριζαν τους λογαριασμούς έξοδα - έσοδα και ότι αναλογούσε σε κάθε πρόβατο έπαιρνε το μεριδίό του.

Στα δευτέρια έθλεπε λεπτομέρειες για κάθε δαπάνη μεγάλη ή μικρή για το σύνολο του τσελιγγάτου ή για τα ζώα μεταφοράς με τέτοια τάξη γραμμένα που θα τη ζήτησε σήμερα ο καλύτερος λογιστής.

Παραθέτουμε για να μείνουν στην ιστορία ορισμένες εγγραφές από παλιά δευτέρια των τσελιγγάτων της Αιτομηλίτσας.

Αγόρασα δύο καρδάρια από (6) δεκάρες το καθένα.

ΝΙΤΣΙΑΚΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
ΚΟΤΟΠΟΥΛΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΥΡΟΚΟΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
«ΣΚΑΠΕΡΔΕΙΟΣ ΑΓΟΡΑ»
ΚΑΣΤΟΡΙΑ - ΤΗΛ. 0467 - 22816

ΦΥΤΩΡΙΑ Κ. ΚΑΡΑΤΖΟΥ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΗΛΕΓΜΕΝΑ
ΜΑΝΔΗΛΑΡΑ 9 - ΛΑΡΙΣΑ
ΤΗΛ. 257345 και 251915
Ροδακινιές, Μηλιές
Καρυδιές νάνες
κλπ. καρποφόρα

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Για μια εναλλακτική ιστορική προσέγγιση του βλάχικου ζητήματος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΝΙΤΣΙΑΚΟΥ

Η μεγάλη τους λειτουργικότητα τα καθιστούσε συγκοινωνιακούς κόμβους με σημαντική εμπορική και κοινωνική κίνηση τέτοια που να τα καθιστά θήλακες προσέλκυσης πληθυσμικού δυναμικού και εστίες ανάπτυξης βιοτεχνικής δραστηριότητας με αποτέλεσμα την ανάπτυξη μιας κάποιος αστικής ζωής. Η λειτουργία τοπικής αγοράς όπου συνέρρεαν τα προϊόντα της περιφέρειας επιρροής τους και σε δια-τοπικό επίπεδο η οργάνωση του ετήσιου παζαριού(7), όπου συνέρρεαν έμποροι από όλη την επικράτεια, αποτέλεσαν τους κύριους παράγοντες ανάπτυξης και εμπέδωσης της οικονομικής σπουδαιότητας των κέντρων αυτών. Δεν μπορούμε να πούμε με βεβαιότητα αν οι εμπορικοί δρόμοι χαραχθηκαν με βάση την ύπαρξη τέτοιων αγορών ή αν αυτές αναπτύχθηκαν αργότερα πάνω στις υπάρχουσες αρτηρίες, πάντως γεγονός είναι πως όλα τα κέντρα που αναπτύχθηκαν με τον πιο πάνω τρόπο βρίσκονταν πάνω ή κοντά σε μεγάλες εμπορικές αρτηρίες. Το πρόβλημα είναι μάλλον επιφανειακό γιατί υπάρχει μια διαλεκτική θα λέγαμε σχέση ανάμεσα στα δύο σκέλη σχέσης αλληλοκαθορισμού, (αγοράς - εμπορικός δρόμος) κι ύστερα οι μεγάλοι δρόμοι, οι «ιστορικοί» δρόμοι όπως ωραία τους χαρακτηρίζει ο Caridan(8) προϋπήρχαν από τη Ρωμαϊκή ακόμα εποχή όπως προϋπήρχαν και οι συγκοινωνιακοί κόμβοι και οι διαβάσεις. Οι αγορές αναπτύχθηκαν φυσικά σ' αυτά τα σημεία(9).

Το κλειδί λοιπόν για την κατανόηση τούτης της πρωταρχικής τοπογραφικής διαφοροποίησης είναι το μοντέλο οργάνωσης του χώρου κυρίως από εμπορική άποψη, συγκεκριμένα το συγκοινωνιακό σύστημα που εξυπηρετούσε τις μεταφορές στα πλαίσια του εσωτερικού και εξωτερικού εμπορίου. Λέμε κυρίως από εμπορική άποψη γιατί είναι ιστορικά δεδομένο ότι διοικητικά οι κοινότητες που εξετάζουμε έχαιραν μιας αυτονομίας, δηλ. δεν υπάγονταν σε κανέναν τοπικό άρχοντα αλλά απευθείας στη Βασιδέ.(9). Η διοικητική τους θέβαια αυτονομία δεν προεξοφλούσε και μια οικονομική αυτο-λειτουργία δεδομένης της οικολογίας και των γενικών συνθηκών όσον αφορά τις παραγωγικές δραστηριότητες των πληθυσμών τους. Αναγκαστικά όλες οι Κοινότητες απλών κτηνοτρόφων εντάχθηκαν σ' ένα τοπικό σύστημα αγοράς στο οποίο διοχέτευαν πλεονάσματα κτηνοτροφικών προϊόντων ή ειδών οικοτεχνίας για να προμηθευτούν είδη διατροφής γεωργικής προέλευσης και άλλα προϊόντα απαραίτητα για τις βιωτικές τους ανάγκες. Μέσα σ' αυτό το σύστημα αναλαμβάνουν έτσι ένα συγκεκριμένο ρόλο που συνεπάγεται εξάρτηση από το κέντρο, το κέντρο που αναπτύσσεται και βιοτεχνικά και εμπορικά στα πλαίσια όχι μόνο της τοπικής αγοράς αλλά και του εμπορίου μεγάλων αποστάσεων.

Στους κόλπους αυτού του κέντρου και στα πλαίσια της βιοτεχνικής ειδίκευσης και εμπορικής δραστηριότητας σε συνάρτηση με την αγορά της Δύσης, που τη χαρακτηρίζουν εμπορευματοχρηματιστικές σχέσεις, θα εμφανιστούν τα πρώτα σπέρματα πρωταρχικής συσσώρευσης κεφαλαίου που θα οδηγήσουν στην οικονομική διαφοροποίηση μιας ομάδας ανθρώπων, των εμπόρων, πράγμα που θ' αποτελέσει την αρχή για τη μελλοντική εξαρτητική - εκμεταλλευτική σχέση ανάμεσα σ' αυτούς και τους κτηνοτρόφους - παραγωγούς, σχέση που θα κρατήσει τους δεύτερους σε οικονομικό εγκλωβισμό και κοινωνική στασιμότητα.

Όπως έχουμε ξανατονίσει ξεφεύγει από τα όρια αυτής της εργασίας η αναλυτική αναφορά στη διαδικασία αυτής της οικονομικής διαφοροποίησης, όμως για να προχωρήσουμε στην εξέταση των επιπτώσεων της στις κοινότητες των κτηνοτρόφων - παραγωγών θεωρούμε απαραίτητη μια περιληπτική έκθεση του θέματος όπως προκύπτει μέσα από τις μελέτες κοινωνικής ιστορίας της εποχής. Επιμένουμε σ' αυτό γιατί πιστεύουμε πως εδώ βρίσκονται τα θεμέλια της μελλοντικής πορείας των κοινοτήτων της δεύτερης κατηγορίας, που ακόμα μέχρι σήμερα οφθαδίζουν εγκλωβισμένες στα δεσμά της εξάρτησης, της εκμετάλλευσης, και της στασιμότητας, στην οποία τις καταδίκασε η «οικονομική ανάπτυξη» στην υπηρεσία της οποίας τάχτηκαν αναγκαστικά. Δεδομένου ότι αυτές οι διαδικασίες λαβαίνουν χώρα το 17ο αι. θα πρέπει να συμβουλευτούμε τις μελέτες κοινωνικής ιστορίας για να δούμε τι κατάσταση επικρατούσε την περίοδο αυτή στην αυτοκρατορία.

Οι μελετητές των οποίων τις εργασίες έχουμε υπόψη τουλάχιστον συμφωνούν σε ορισμένες βασικές γραμμές που άλλωστε αρκούν για τους δικούς μας σκοπούς. Είναι γενικά αποδεχτό πως από το β' μισό του ΙΣΤ' αι. ξεκινά μια διαδικασία αποσύνθεσης(10) της αυτοκρατορίας που τη χαρακτηρίζουν οι στρατιωτικές ήττες και οι εδαφικές απώλειες. Η κατάσταση αυτή αποσύνθεσης συνοδεύτηκε από μια

μεγάλη δημοσιονομική κρίση που ήταν συνάρτηση της επίδρασης της δυτικής καπιταλιστικής αγοράς. Αυτή οδήγησε σε βαθιές αναμορφώσεις στους κόλπους του φεουδαλικού συστήματος του οθωμανικού κράτους. Οι συνεχώς ανεξαρτητοποιούμενοι και οικονομικά ανερχόμενοι φεουδάρχες εκμεταλλεύοντο την κρίση της κεντρικής εξουσίας μέσω της ενοκίασης των κρατικών φόρων καταφέρνουν να ενισχύσουν τη δύναμή τους και να εκχρηματίσουν τη φορολογική λειτουργία σε τρόπο που να αλλάξει το όλο σύστημα παραγωγής με αποτέλεσμα την υποκατάσταση της κρατικής εγγείας ιδιοκτησίας από την ατομική, ένα «μεταβατικό στάδιο προς την ανάπτυξη καπιταλιστικών σχέσεων», που μετατρέπει τους απλούς παραγωγούς από καρπώτες της κρατικής εγγείας ιδιοκτησίας σε προλεταριοποιημένους αγροτικούς εργάτες.

Ας δούμε τώρα τι αντίκτυπο είχε η κρίση αυτή στις κτηνοτροφικές κοινωνίες. Έχουμε ήδη παραπέμψει στη διατριβή της Β. Ρόκου(12) για μια εκτεταμένη και εμπειριστατωμένη ανάλυση των διαδικασιών διαφοροποίησης και διαστρωμάτωσης στους κόλπους των κτηνοτροφικών κοινωνιών εδώ θα αρκασθούμε ξανά σε μια ανακεφαλαίωση για να προχωρήσουμε στο ζήτημα που ενδιαφέρει, την τύχη των κοινοτήτων της περιφέρειας που έμειναν καθαρά κτηνοτροφικές διατηρώντας τον αρχαίο τους χαρακτήρα μέσα σ' ένα κύκλωμα αγορών όπου αναπτύσσονται εμπορευματοχρηματιστικές σχέσεις, των κοινοτήτων σ' ην κατηγορία των οποίων ανήκει και η Κοινότητα που αποτελεί την περίπτωση μελέτης τούτης της εργασίας.

Με δύο λόγια, η θέση της Ρόκου, την οποία και αποδεχόμαστε, σχετικά με τη διαδικασία διαφοροποίησης μιας ομάδας ανθρώπων και στη συνέχεια διαστρωμάτωση στους κόλπους της κτηνοτροφικής κοινωνίας, είναι η εξής: Μέσα στην κρίση του φεουδαλικού συστήματος της οθωμανικής αυτοκρατορίας, που όπως αναφέραμε συνοδεύτηκε από την επιρροή της δυτικής αγοράς, μια ομάδα μεγαλοκτηνοτρόφων που επιτελούσε το φορολογικό λειτουργήμα του «τζελέπη»(13) (φορολογικού λειτουργού υπεύθυνου για την είσπραξη των φόρων) πέρασε στη διαδικασία εκμίσθωσης των κρατικών φόρων εκμεταλλεύομενη ακριβώς τη δημοσιονομική κρίση του οθωμανικού κράτους και κατ'αυτού τον τρόπο στη συσσώρευση πλούτου τα οποία διοχετεύει στη συνέχεια στο εμπόριο, δραστηριότητα την οποία ήδη εξασκεί από πριν, κυρίως το εξωτερικό με αποτέλεσμα να αποδεσμευθεί από τον κτηνοτροφικό τομέα περνώντας στην καπιταλιστική διαδικασία. «Τα κεφάλαια προσανατολίζονται σε τρεις κυρίως τομείς επένδυσης: την ενοκίαση των φορολογικών προσόδων, το εμπόριο και το δανεισμό.

(Συνεχίζεται)

7. Για τα ετήσια παζάρια που αποτελούσαν σπουδαίους οικονομικούς θεσμούς στα χρόνια της Τουρκοκρατίας και μετά περισσότερες πληροφορίες στο παραπάνω άρθρο. Ειδικά για τα παζάρια των βλάχικων κωμοπόλεων βλ. Th. Caridan *Macedoroman*, (Bucaresti 1942) σ.σ. 106-123 όπου και χάρτη της εμπορικών δρόμων.

8. Th. Caridan, ό.π. σ. 106-114. Βλ. Χάρτη: «*Drumurile istorice in Peninsula Balcanica*» (Nr 5).

9. Βλέπε επίσης Arno Mehlan, οι εμπορικοί δρόμοι στα βαλκάνια κατά την τουρκοκρατία, στα «*Οικον. δοκίμια*» σ.σ. 369-407.

9. Βλ. προηγούμενο κεφάλαιο (όροι υποταγής των βλάχων στους οθωμανούς).

10. Για μια εμπειριστατωμένη ανάλυση του φαινομένου βλ. Bistra A. Cvetkova, «*Η εξέλιξη του τουρκικού φεουδαλικού καθεστώτος από τα τέλη του ΙΣΤ' ως τα μέσα του ΙΗ' αιώνα*» στο «*Η οικον. δομή των Βαλκανίων*», σ.σ. 87 - 112.

11. Βλ. Nikolai Todorov, «*Όψεις της μετάβασης από το φεουδαλισμό στον καπιταλισμό στα βαλκανικά εδάφη της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας*», ό.π. σ.σ. 261 - 284.

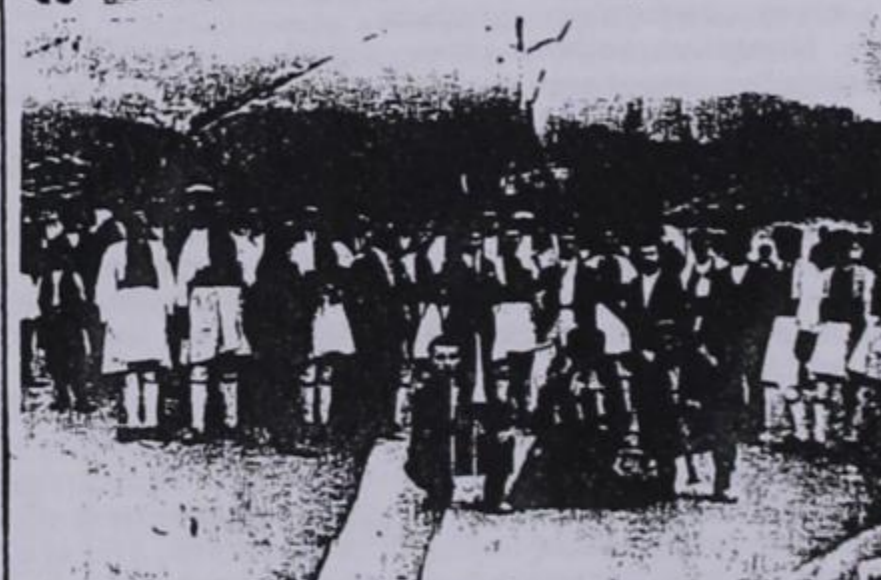
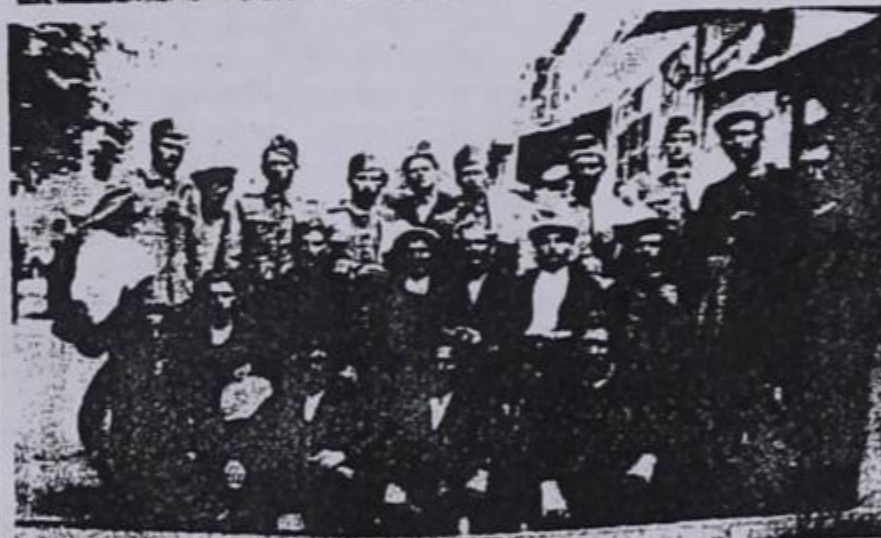
12. Βασιλική Ρόκου, Συμβολή στη μελέτη της κοινωνίας του κτηνοτροφικού χωριού, (Γιάννενα 1983).

13. «Οι τζελέπηδες ήταν υποχρεωμένοι να συγκεντρώνουν τα πρόβατα μιας φορολογικής περιφέρειας και να τα οδηγούν στην πόλη. Ο τζελέπης αποτελούσε ουσιαστικά εκμισθωτή της φορολογίας η οποία αναλογούσε στον κάθε παραγωγό. Αρχικά αντιπροσώπευε τον υπάλληλο που συγκεντρώνει τα κοπάδια, στη συνέχεια τον εκμισθωτή. Η οθωμανική φορολογική διαδικασία μετέτρεπε τον αρχικό υπάλληλο της συγκέντρωσης της φορολογίας σε ισόθιο εκμισθωτή. Η διαδικασία αυτή της συγκέντρωσης των κοπαδιών άρχισε από τον οθωμανό, αλλά κατέληγε ύστερα λόγω των πρώτων υλών που διέθεταν, στα χέρια των χριστιανών κτηνοτρόφων που [μετατρεπό]νταν επίσης σε ισόθιους εκμισθωτές, υπάλληλους του οθωμανικού κράτους, και εμπόρους που είχαν αναλάβει το μεγαλύτερο οικονομικό ρόλο στην αυτοκρατορία, μέχρι την επανάσταση». Βλ. Βασ. Ρόκου ό.π. (σ. 64-5), Βλ. επίσης Β. Cvetkova, «*Les Calesp et leur role dans la vie economique dew Balkans à l'Epoque Ottoman, XV - XVIII s.*» στο C.M.A. Cook (ed.), *Studies in the economic history of the Middle East*, (London, N.Y. Toronto 1970).

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΝΤΕΝΙΣΚΟ

(Φωτογραφίες από τη συλλογή του Βασίλη Νιτσιακού)

ΣΦΥΡΗΛΑΤΗΣΕΙΣ - ΚΑΛΥΜΠΡΑ
ΒΑΦΕΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
'Αγγελος - Διονύσης
Α. ΓΑΡΓΑΛΑΣ - Δ. ΤΣΟΡΜΠΑΣ
ΔΡΟΣΕΡΟ - ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ
ΤΗΛ. 96172

ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ
ΙΔΙΟΚΤΗΤΑ - ΔΗΜΟΣΙΑ
- ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ
Ο «ΚΩΣΤΑΣ»
Κ. Β. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ

☎ (0381) 96178 ☎ ΔΡΟΣΕΡΟ

ΓΙΑ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ Τζοτζίος Ευάγγελος
Πληροφορίες: Τηλ.: 041 229740

Η ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΗ ΕΞΟΡΜΗΣΗ

= Συνέχεια από την 1η σελίδα =

τεία του χωριού όπου συμμετείχαν σχεδόν όλοι όσοι παραβρέθηκαν στο χωριό. Παρόλο το κρύο που έκανε, το βράδυ, ο κόσμος έμεινε τραγουδώντας και χορεύοντας μέχρι τις πρωινές ώρες.

Βέβαια θα πρέπει να αναφέρουμε ότι στο κέφι συνέβαλλαν και τα ωραία ψητά που είχαν ετοιμάσει κυρίως οι Αφοί Κώστας και Τάσος Πασχώνης, που είναι σπασιαλίστες σ' αυτά.

Ο καθένας είχε την ευκαιρία να ασχοληθεί και με δουλειές στο σπίτι που άρχισαν να προετοιμάζονται για το φετινό καλοκαίρι. Την Κυριακή το μεσημέρι ακολούθησε λειτουργία, στην εκκλησία, που για πρώτη φορά έγινε τέτοια εποχή στο χωριό.

Στην εξόρμηση παραβρέθηκαν ο πρόεδρος της κοινότητας Μάκης Μούρτος, οι πρόεδροι των συλλόγων μας Τάκης Γαργάλας και Τάκης Νιτσιάκος, ο γραμματέας της κοινότητας και του συλλόγου Λάρισα Τάσος Καράτζιος, ο ταμίας Τάσος Πασχώνης, το μέλος του Δ.Σ. του συλλόγου Θεοφάνης Δημήτριος Μακρής, ο πρόεδρος του Δασικού Συνεταιρισμού Νίκος Γαργάλας, ο υπεύθυνος της εφημερίδας Χρήστος Νιτσιάκος και πάρα πολύς κόσμος.

Θα πρέπει να σημειώσουμε ότι τα έξοδα των ψητών και ποτών που διατέθηκαν κατά την εξόρμηση καλύφθηκαν από τους δύο συλλόγους του χωριού.

Από τη φθινοπωριάτικη εξόρμηση στο χωριό

Από τη φθινοπωριάτικη εξόρμηση στο χωριό

ΓΛΕΝΤΗΣΑΝ ΟΙ ΒΛΑΧΟΙ ΤΗΣ ΝΑΟΥΣΑΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. Μεγάλη επιτυχία σημειώνει η «Βλάχικη εβδομάδα '90», που άρχισε το βράδυ του Σαββάτου στη Νάουσα. Εμφάνιση ελληνικών και ξένων λαϊκών συγκροτημάτων, αναβίωση εθίμων των βλάχων και πλούσιο γλέντι περιελάμβανε η πρώτη ημέρα, ενώ οι εκδηλώσεις συνεχίζονται κάθε βράδυ στο αμφιθέατρο του Δημοτικού Θεάτρου μέχρι το ερχόμενο Σάββατο.

Στα πλαίσια της «Βλάχικης Εβδομάδας», ο Λαογραφικός Σύλλογος Βλάχων Νάουσας έχει καθιερώσει και οργανώνει για έκτη φορά κατά σειρά διεθνές φολκλορικό φεστιβάλ με την εμφάνιση ελληνικών και ξένων λαϊκών συγκροτημάτων.

Η εμφάνιση του 250μελούς συγκροτήματος του Λαογραφικού Συλλόγου Βλάχων Νάουσας ενθουσίασε τον κόσμο και καταχειροκρότησε τους χορευτές του, ηλικίας από 5 μέχρι 75 χρονών. Διαδοχικά παρήλασαν από τη σκηνή όλα τα τμήματα του συλλόγου, παρουσιάζοντας χορούς των βλάχων αλλά και ελληνικούς χορούς από όλα τα μέρη της χώρας. Ακολούθησε η εμφάνιση του «Φολκλορικού Μπαλέτου του Γκαρμπρόβο» της Βουλγαρίας, με το οποίο ο σύλλογος διατηρεί μόνιμες σχέσεις.

Οι εκδηλώσεις άρχισαν με χαιρετισμό του υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας κ. Δ. Παπαστάμου, του δημάρχου Νάουσας κ. Π. Μπόλα και του προέδρου του Συλλόγου Βλάχων Νάουσας κ. Σ. Κόνια, ενώ ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων κ. Β. Νιτσιάκος μίλησε με θέμα «Παράδοση και λιογραφία στη σύγχρονη εποχή».

Μετά την εμφάνιση των χορευτικών συγκροτημάτων, ακολούθησε πλούσιο γλέντι, στη διάρκεια του οποίου προσφέρθηκε καλό ντόπιο κρασί, παραδοσιακές πίτες και γλυκίσματα που έφτιαξε η επιτροπή γυναικών του συλλόγου.

Σε ιδιαίτερο χώρο του θεάτρου στήθηκε ένα ολόκληρο βλάχικο δωμάτιο, δίνοντας μια εικόνα της παραδοσιακής βλάχικης ζωής.

Οι εκδηλώσεις συνεχίστηκαν και χτες το βράδυ με την εμφάνιση των συγκροτημάτων «Λιβεντιά Νάουσας», «Ευξείνου Λέσχης», «Λυκείου Ελληνίδων Βόλου», «Μπαχτσές Τσιφλίκη» του «Πολιτιστικού Συλλόγου Ν. Επιβατών» και του μπαλέτου του «Γκαρμπρόβο».

ΧΡ. ΤΕΑ.

Ευχαριστήριο

Ο Σύλλογος Αετομηλιτιστών «ΤΟ ΝΤΕΝΙΣΚΟ» ευχαριστεί όλους τους συμπατριώτες και φίλους που πρόσφεραν τα πλούσια δώρα για τη λαχειοφόρο του χορού.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Όσοι δεν παίρνουν έγκαιρα ή καθόλου την εφημερίδα μας να απευθύνονται στα τηλέφωνα 041 - 237363 (Χρ. Νιτσιάκος), 229740 (Ευάγγελος Τζιότζιος), 229910 γραφεία συλλόγου και κοινότητας και το καλοκαίρι 0655 - 31291 (Γραμματέα κοινότητας και συλλόγου).

Σας πληροφορούμε ότι η εφημερίδα στέλνεται σ' όλους τους συνδρομητές της, αλλά ενδέχεται να μη φτάνει, όχι από δική μας υπαιτιότητα.

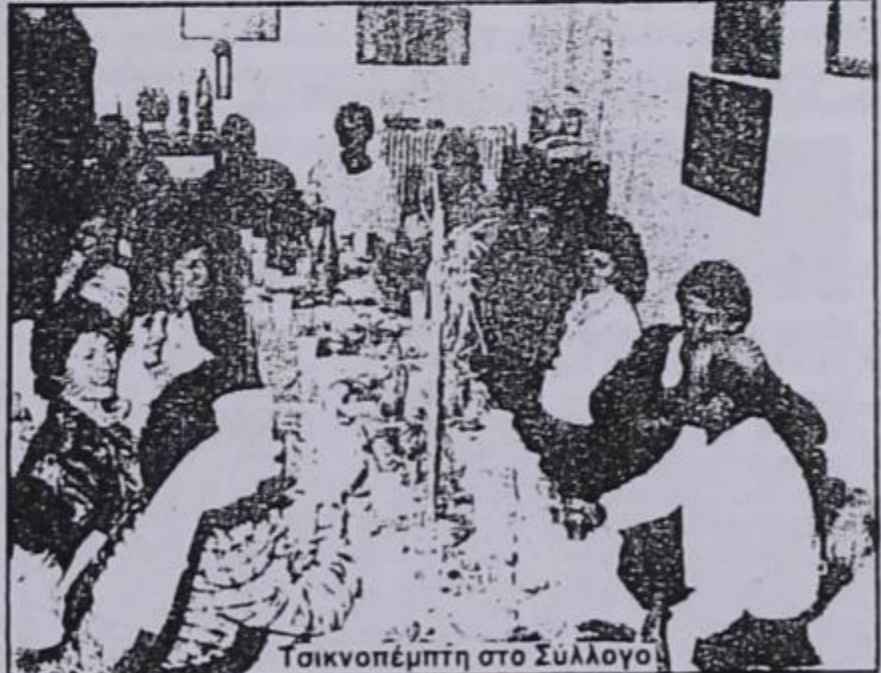
Το αγκάθι (Σκίνλου...)

➤ Μερικοί δεν έχασαν την ευκαιρία στη διάρκεια της εξόρμησης που έγινε στο χωριό και άνοιξαν τα οικόπεδά τους ώστε νάναι έτοιμα το καλοκαίρι να χτίσουν τα σπίτια τους. Ήταν βέβαια και τυχεροί μια και βρέθηκε μηχανήμα εκεί κοντά. Εμείς μετρήσαμε γύρω στα τέσσερα οικόπεδα που ανοίχτηκαν.

με τις πιο δύσκολες καιρικές συνθήκες. Να λοιπόν, που είναι ευκαιρία να γνωρίσει ένα άλλο Ντένισκο.

➤ Αρκετοί είναι εκείνοι που έμαθαν το κόλπο για να ξεφαντώσουν στους χορούς. Μένουν τελευταίοι και μετά τις δύο η ώρα οπότε η πίστα και η ορχήστρα είναι στη διάθεσή τους και έτσι χορταίνουν χορό και τραγούδι, μέχρι τις πρωινές ώρες.

Μόνο που τώρα τελευταία «πονήρεψαν» πάρα πολλοί και μένουν μέχρι αργά με αποτέλεσμα να χάσουν και αυτό το προνόμιο μερικοί, που το είχαν «εκμεταλλευτεί» τα προηγούμενα χρόνια.

Τοικνοπέμπτη στο Σύλλογο

➤ Όλο το χειμώνα φέτος είχε κίνηση το χωριό. Στην αρχή με τους κυνηγούς αργότερα τα Σαββατοκύριακα με τους επισκέπτες (ντόπιους και φίλους) δεν έβαινε σχεδόν κανένα Σαββατοκύριακο έρημο.

➤ Πολλοί συμπατριώτες μας δεν χάνουν την ευκαιρία και όταν μπορούν συγκεντρώνονται στην αίθουσα του συλλόγου στη Λάρισα για διασκέδαση. Έτσι εκτός απ' τις εκδηλώσεις που κάνει ο σύλλογος αρκετοί πήραν πρωτοβουλία και γλέντησαν φέτος την Τοικνοπέμπτη στα γραφεία με τις οικογένειές τους. Όσοι παραβρέθηκαν (και ήταν γύρω στα 30 άτομα) δε μετάνιωσαν. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο σύλλογος παραχωρεί την αίθουσα σε όποια παρέα θέλει να συγκεντρωθεί για παρόμοιο γλέντι.

Πολλοί λοιπόν, είναι εκείνοι που ανακάλυψαν και κάνουν εκδρομές στο χωριό το χειμώνα. Σ' αυτό συμβάλουν και οι ανέσεις που υπάρχουν σήμερα, δηλ. καλά σπίτια με τζάκι, το ρεύμα και το νερό, που δεν κόβονται όλο το χειμώνα και τέλος η βατότητα του δρόμου που λόγω θέσης είναι στο μεγαλύτερο μέρος προσπελάσιμος και

Ανακοίνωση

Τα επώνυμα άρθρα εκφράζουν τις σκέψεις και απόψεις που υπογράφονται και η εφημερίδα φέρει την ευθύνη για όλη την υπόλοιπη ύλη.

Γι' αυτό κάθε αναγνώστης που θα ήθελε να δημοσιεύσει κάτι που ενδιαφέρει το κοινό παρακαλούμε οπωσδήποτε να γράψει και το όνομά του.

Η ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Πολλά είναι τα θέματα και οι διάφορες συνεργασίες συγχωριανών μας για την εφημερίδα. Λόγω όμως πληθώρας της ύλης θα δημοσιευτούν με σειρά στα επόμενα φύλλα.

Ευχαριστούμε

➤ Ξηρασίας επακόλουθα. Πολλοί κτηνοτρόφοι ετοιμάζονται (ή ήδη έχουν φύγει) να φύγουν για τα βουνά μια και εδώ τα κοπάδια τους υποφέρουν πλέον. Για άλλους λοιπόν, διέξοδος είναι να ξεκινήσουν με τα πόδια, αναζητώντας περισσότερη βοσκή στο δρόμο μια και οι βροχές εκεί ήταν περισσότερες. Άλλοι πάλι σκέφτονται να πάνε στο Λιαντόπι, όπου οίγουρα θα βρουν περισσότερα χορτάρια.

Από τη φθινοπωριάτικη εξόρμηση στο χωριό

Κοινωνικά

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

- Ο Κώστας Βασ. Δεληγιάννης που μένει στο Δροσερό αρραβωνιάστηκε με την Ζαχαρούλα Παλαμίδα, επίσης απ' το Δροσερό.
- Ο Στέργιος Σταύρου Λαθούτης που μένει στο Καλαμάκι αρραβωνιάστηκε πρόσφατα με την Άννα Γεωργίου Γαργάλα που μένει στη Νάουσα.

ΓΑΜΟΙ

- Στις 4-2-90 παντρεύτηκαν στο Καλαμάκι ο Χρήστος Ελευθερίου Μπακούρας και η Καλλιόπη Πανομάτι από το Κεραμίδι.
- Επίσης στο Πουρνάρι παντρεύτηκε η συμπατριώτισσά μας Βάσω Δημ. Λιώρα με τον Παυλακούδη Γεώργιο από το Συκούριο.
- Η Έφη Ξεν. Μπακούρα, δασκάλα, από το Καλαμάκι παντρεύτηκε με τον Σωτήρη Καραχάλιο. Τα στέφανα έγιναν στις 16-4-90 στην Αθήνα.
- Η Μαρία Παντελή Γκέσιου παντρεύτηκε με τον Γεώργιο Βλαχοκυριάκο. Τα στέφανα έγιναν στη Θεσ/νίκη στις 21-4-90.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- Δημήτρης - Μαρία Καλέση από Θεσ/νίκη, έχουν κορίτσι.
- Σωτήρης - Μαρία Καλέση από Λάρισα έχουν αγόρι.
- Αθανάσιος - Ρενάτα Μάτσια, από Παλαιόκαστρο Ελασσόνας, έχουν κορίτσι.
- Γεώργιος - Λένα (Δημ. Καράτζιου) Στούκα από Καλαμάκι, έχουν αγόρι.
- Θανάσης - Μαίρη Κουτρομπέλη από Γιάννενα έχουν κορίτσι.
- Τόλης - Στεφάνια Κουτρομπέλη από Λάρισα, έχουν αγόρι.
- Σπύρος - Άννα Προβατίνα, Κρύα Βρύση έχουν αγόρι.
- Κων/νος Ζαφειρίου - Στέλλα Κουτρομπέλη, έχουν κορίτσι.

ΒΑΦΤΙΣΕΙΣ

- Οι Θανάσης και Ρενάτα Μάτσια βάφτισαν τα δύο κοριτσάκια τους και τους έδωσαν τα ονόματα: Αθηνά και Γεωργία.
- Μιχάλης - Αγνή Τζιότζιου βάφτισαν το κοριτσάκι τους και του έδωσαν το όνομα Σοφία.
- Παναγιώτου Γεώργιος - Βούλα Κουτρομπέλη βάφτισαν το κοριτσάκι τους.
- Βασίλης και η Ρούλα Τιάπα που μένουν στα Γιαννιτσά, βάφτισαν πρόσφατα στην Αγία Παρασκευή Τεμπών το γιο τους και πήρε το όνομα Στυλιανός.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Έφυγαν από κοντά μας οι:

- Η Μαρία Σκαπέρδα σύζυγος Ανδρέα απ' τη Νιγρίτα στις 29-12-90 σε ηλικία 77 ετών.
- Στις 10-1-90 η Χαρίκλεια Νιδέλκου, σύζυγος Χαριλάου από τη Νιγρίτα σε ηλικία 83 ετών.
- Στις 9-3-90 η Σκαπέρδα Όλγα σύζυγος Στεργίου από το Δροσερό σε ηλικία 78 ετών.
- Στις 20-3-90 η Λιώρα Μαρία απ' τη Θεσ/νίκη σε ηλικία 78 ετών.
- Στις 6 Μαΐου πέθανε στην Κρύα Βρύση ο Στυλιανός Ευθυμίου και σε ηλικία 62 χρόνων.
- Στις 9-2-90 η Κατίνα Φερφέλη απ' τους Γαλατάδες.
- Πριν λίγες μέρες στις 1-5-90 έφυγε από κοντά μας ένας νέος άνθρωπος. Πρόκειται για τη Σοφούλα Καράτζιου, σύζυγος του Κων/νου από τη Νέα Ζωή Έδεσσας που πέθανε σε ηλικία 41 ετών. Η μοίρα το θέλησε να κόψει το νήμα της ζωής της τη μέρα της Πρωτομαγιάς που ήταν και μέρα των γεννεθλίων της.

ΥΠΕΝΘΥΜΙΣΗ

ΦΙΛΟΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ

Τακτοποιηθείτε οικονομικά με την εφημερίδα όσο μπορείτε γρηγορότερα.

Αντιπρόσωποί μας είναι:

- 1) Τζιότζιος Ευάγγελος: Αλ. Παπαναστασίου, Λάρισα.
  - 2) Προβατίνας Απόστολος: Κρύα Βρύση
  - 3) Σκαπέρδας Γιάννης: Νιγρίτα
  - 4) Καρανίκας Βάγγος: Καλαμάκι
  - 5) Τσιαντός Βασίλης: Άργος Ορεστικό
  - 6) Μούρτος Γιάννης: Καστοριά
  - 7) Καράτζιος Τάσος: Ροδιά
  - 8) Καράτζιος Διαμαντής: Καλή
  - 9) Λάμπας Απόστολος: Δροσερό.
- Η απ' ευθείας σε κάποιο μέλος του συλλόγου.

ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ

Στις πρόσφατες εκλογές που έγιναν στις 8 Απριλίου οι Ντενισκιώτες ψήφισαν και πάλι στα δύο ειδικά τμήματα που λειτούργησαν.

Υπενθυμίζουμε ότι τα εκλογικά αυτά τμήματα είναι ένα στη Λάρισα και ένα στο Κεφαλοχώρι (Λυκόρραχη).

Στο τμήμα της Λάρισας ψήφισαν και οι Καλαριτες και Φουρκιώτες, ενώ στο τμήμα Κεφαλοχωρίου και οι ντόπιοι.

Στο νομό Ιωαννίνων εκλέχτηκαν βουλευτές: Από τη Ν.Δ.: Καλογιάννης Ελευθέριος, Αθέρωφ Γιάννης, Γεωργιάδης Θεόδωρος. Από το Π.Α.Σ.Ο.Κ.: Παπούλιας Κάρλος, Γλίβανος Ελευθέριος. Από το Συνασπισμό: Ρήγας Κώστας.

Ο χορός της Λάρισας

= Συνέχεια από την 1η σελίδα =

και το χορό άνοιξαν οι γέροι του χωριού με τους επίσημους.

Κατά τη διάρκεια της θραδιάς εμφανίστηκαν και έκλεψαν την παράσταση τα δύο χορευτικά συγκροτήματα του συλλόγου. Και τα

δύο χορευτικά μικρά και μεγάλο έδειξαν ότι είναι έτοιμα οποιαδήποτε ώρα να εκπροσωπήσουν το συλλόγο μας σε άλλες εκδηλώσεις και έξω απ' το χωριό. Φαίνεται ότι τα τελευταία χρόνια και με τις φροντίδες

Η ΑΕΤΟΜΗΛΙΤΣΙΑ «ΤΟ ΝΤΕΝΙΣΚΟ» ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ

Εκδότης: Σύλλογος Αετομηλιτσιωτών «ΤΟ ΝΤΕΝΙΣΚΟ»

Γραφεία: Καραϊσκάκη 3 Λάρισα - Τηλ. 041 - 229910 Τ.Τ. 41222

Υπεύθυνοι για τη σύνταξη: Χρήστος Νιτσιάκος Βάγγος Καρανίκας Υπεύθυνος διανομής: Τάσος Πασχώνης Συνδρομές - Διαφημίσεις Ευάγγελος Τζιότζιος Λάρισα - Τηλ. 041-229740 Καράτζιος Αναστάσιος Τηλέφωνο Συλλόγου

Τυπογραφεία: ΔΗΜ. ΤΟΥΦΕΞΗΣ Λάρισα - Τηλ. 225907

ΤΙΜΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ (ΕΤΗΣΙΑ) Εσωτερικού δραχ. 750 Εξωτερικού δραχ. 1.000

Τιμή διαφημίσεων Κατόπιν συμφωνίας ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ - ΕΥΧΕΣ Κ.Α.Π. Δραχ. 250

Οι επιταγές να στέλνονται στους υπευθύνους μας Ευάγγελο Τζιότζιο Αλεξ. Παπαναστασίου 119 ΛΑΡΙΣΑ - 41222 ή Καράτζιο Αναστάσιο Γραφεία Συλλόγου

του Χρήστου Καράτζιου, που διδάσκει αδιακόπα τους παραδοσιακούς χορούς σε μικρούς και μεγάλους, οι νέοι του χωριού έμαθαν πολύ καλά τους χορούς.

Σε όλη τη διάρκεια της νύχτας έγινε πραγματικό ξεφάντωμα με τη δημοτική ορχήστρα «Σμόλικας» που έφτασε στο αποκορύφωμά της μετά τις 2 τα μεσάνυχτα που κυριολεκτικά χόρτασαν χορό όσοι αποφάσισαν να μείνουν εκείνη την ώρα.

Επίσης και η ορχήστρα του κέντρου που εμφανίστηκε για μια περίπου ώρα ήταν κάτι το καινούριο στο φετινό χορό.

Η λαχειοφόρος του συλλόγου είχε πάρα πολλά και πλούσια δώρα και οι τυχεροί της θραδιάς ήταν οι: Κουτρομπέλη Ντίνα (στέρεο), Τζιότζιος Μιχάλης (διακοπές δωρεάν στην Κέρκυρα), Μπομπότης Άγγελος (ένα χρόνο δωρεάν Αγγλικά), Σκαπέρδας Αθανάσιος (ηλεκτρικό φουρνάκι) και άλλα. Το πρόγραμμα παρουσίασε ο γυμναστής Χρήστος Μάτσιας.

Αξίζουν πράγματι συγχαρητήρια στα μέλη του Δ.Σ. και σ' όλους όσους βοήθησαν για να οργανωθεί ο φετινός χορός.

ΑΝΟΜΕΡΙΑ

Διαβάζουμε στις εφημερίδες καθημερινά αλλά και ακούμε από τους μετεωρολόγους ότι η φετινή ανομερία είναι από τις μεγαλύτερες του αιώνα μας.

Αυτό το πρόβλημα το ζουν καθημερινά οι κτηνοτρόφοι μας που το ανοιξιάτικο χορτάρι δεν βγήκε ακόμη αλλά ούτε και περιμένουμε να θγει, διότι τον Μάιο τα χορτάρια αρχίζουν και στίθουν, όπως το λέμε.

Πιστεύουμε ότι η περίοδος 1989 - 1990 θα είναι η χειρότερη για τη γεωργία και την κτηνοτροφία.

Μας μένει ακόμη ένα δεκαήμερο από το Μάιο και οι κτηνοτρόφοι ταΐζουν ακόμη στις σχάρες και κουπάνες και όπως δείχνει ο καιρός θα ταΐζουν μέχρι να φορτωθούν στα αυτοκίνητα. Αυτό συμβαίνει στα χειμαδιά αλλά και στην Αετομηλίτσα η κατάσταση φαίνεται χειρότερη αφού μέχρι προχτές χιόνισε λίγο.

Χορτάρια μέχρι στιγμής δεν βγήκαν στα βουνά της Αετομηλίτσας και αν συνεχισθεί ο καιρός έτσι, το πράσινο χόρτο θα το δούμε του χρόνου. Εκτός αν ο καιρός γίνει «Βλάχος» όπως λέει ο λαός μας.

Ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα που θα αντιμετωπίσει η κτηνοτροφία, εκτός από τη βοσκή είναι και τα νερά. Τα ποτάμια στην Αετομηλίτσα που αυτή την εποχή θούϊζαν από νερά, σήμερα έγιναν ρυάκια, πολλά δε στέρεψαν τον Απρίλιο μήνα. Σκεφθείτε τι θα γίνει τον Αύγουστο. Ίσως θα χρειασθεί να γίνουν ανακατατάξεις στο μίσραμα των βοσκοτόπων, διότι πολλά βουνά δεν θα έχουν νερό, οι γεωργοί και οι κτηνοτρόφοι τη φετινή χρονιά θα τη γράψουν με τα χειρότερα χρώματα.

Ας ελπίσουμε όμως στις 20 μέρες που απομένουν για την αναχώρηση στα βουνά ίσως θελιτωθεί η κατάσταση.

ΒΑΓΓΟΣ ΚΑΡΑΝΙΚΑΣ

Ο χορός της Θεσ/νίκης

Το χορευτικό συγκρότημα του Συλλόγου Θεσ/νίκης

= Συνέχεια από την 1η σελίδα =

με τη δημοτική ορχήστρα «Σμόλικας» που τα τελευταία χρόνια καθιερώθηκε πλέον σαν η ορχήστρα των συλλόγων μας.

Ο χορός είχε μεγάλη επιτυχία, από όλες τις απόψεις. Οργάνωση άριστη, πάρα πολύς κόσμος και πολύ κέφι.

Η λαχειοφόρος του συλλόγου είχε πλούσια δώρα και σημείωσε επιτυχία.

Το χορό εκτός των συμπατριωτών και φίλων μας που παραβρέθηκαν τίμησε και ο νέος νομάρχης Πέλλας κ. Μάνθος Τζιαστούδης, που ως γνωστόν κατάγεται από τη Λάρισα.

Πολλά συγχαρητήρια λοιπόν, αξίζουν στο Δ.Σ., του συλλόγου και σε κείνους που ανώνυμα βοήθησαν και κουράστηκαν για να μας χαρίσουν ένα απ' τους καλύτερους χορούς.

7ο ΑΝΤΑΜΩΜΑ ΒΛΑΧΩΝ ΣΤΗΝ ΙΕΡΟΠΗΓΗ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ 29 Ιουνίου - 1 Ιουλίου 1990

HOTEL «MARILENA» Θ. ΝΙΤΣΙΑΚΟΣ
ΤΗΛ. (0661) 93981 - 82 - 83 - 84 και 89
και (0651) 31495
ΚΕΡΚΥΡΑ

ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΚΑΤΑ ΤΟ ΧΕΙΜΟΣ

Καρπίνης Αν. Ζεταίο
28-02/90
12/16
4/2 23

ΠΕΡΑΣΕ

ΝΕΑ και άλλα...

Ο κ. ΑΡΣΕΝΗΣ ΝΙΤΣΙΑΚΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΣΤΗ «ΔΩΔΩΝΗ»

➤ Ο συμπατριώτης μας γεωπόνος Αρσένης Νιτσιακός ανέλαβε από τον περασμένο Φεβρουάριο πρόεδρος στη βιομηχανία Γαλακτος Ηπείρου «ΔΩΔΩΝΗ». Ως γνωστό η «ΔΩΔΩΝΗ» σήμερα είναι μια απ' τις πιο εύρωστες εξαγωγικές βιο-

μηχανίες της χώρας μας αλλά τα τελευταία χρόνια, όπως μαθαίνουμε απ' το Γιαννιώτικο τύπο, έχουν συσσωρευτεί πολλά διοικητικά κυρίως προβλήματα. Αυτά καλείται να λύσει σύντομα ο νέος Πρόεδρος. Αξίζει να σημειωθεί ότι η αξιολογή αυτή τοποθέτηση του Αρσένη Νιτσιακού στη θέση του προέδρου έγινε

ομόφωνα χωρίς αντιρρήσεις απ' όλους τους φορείς. Η εφημερίδα μας, που πιστεύουμε ότι εκφράζει και όλους τους συμπατριώτες μας, του εύχεται «ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ» στο πραγματικό δύσκολο έργο που ανέλαβε.

➤ Ανεθασμένοι ήταν φέτος οι χοροί των συλλόγων μας Λάρισας και Θεσ/νίκης και ποιοτικά και ποσοτικά. Κοινή διαπίστωση είναι ότι καθιερώθηκαν πλέον και ο κόσμος προσπαθεί να

παρευρεθεί στους χορούς μας, όπου κι αν βρίσκεται. Πολλοί προσέρχονται, κάνοντας θυσίες, από πολύ μακριά και απολαμβάνουν τις όμορφες βραδιές που χαρίζουν οι σύλλογοι. Αλλά και τα πλούσια προγράμματα με το αφάνταστο κέφι που προσπαθούν να μας χαρίσουν οι σύλλογοι συντελούν ώστε οι χοροί να σημειώνουν απόλυτη επιτυχία.

➤ Κι ένας άλλος χορός δόθηκε φέτος στα Γιάννενα

που μπορεί να μην ήταν καθαρά Ντενισκιώτικος, αλλά διοργανώθηκε από συμπατριώτες μας. Πιο συγκεκριμένα το Φεβρουάριο οι επιχειρήσεις «Θ. Νιτσιακός και Σία» διοργάνωσαν αποκριτικό χορό στα Γιάννενα για όλους τους εργαζόμενους σ' αυτές. Τα 300 και πλέον άτομα (μεταξύ των οποίων και αρκετοί συμπατριώτες μας), που παραβρέθηκαν, απόλαυσαν μια ευχάριστη βραδιά με Ηπειρώτικη ορχήστρα.

➤ Έγιναν τα εγκαίνια και λειτουργεί από τη φετινή σεζόν το ξενοδοχειακό συγκρότημα «ΜΑΡΙΛΕΝΑ», του συμπατριώτη μας Θεόδωρου Νιτσιακού στην Κέρκυρα. Η εφημερίδα μας εύχεται «καλές δουλειές».

➤ Για πρώτη φορά φέτος, έγινε αερολίπανση και στο χωριό μας. Απ' ότι μας πληροφορήσαν η αερολίπανση έγινε τον Απρίλη και σχεδόν κάλυψε τη μεγαλύτερη έκταση του χωριού. Τα αποτελέσματα αναμένονται να είναι ευεργετικά μια και η αερολίπανση συνοδεύτηκε αμέσως με τις πρόσφατες βροχές.

➤ Νέοι επιστήμονες:
α) Η Μαρία Θ. Ντίκου πήρε πρόσφατα το πτυχίο Φυσικής Αγωγής.
β) Η Εύη Θ. Ντίκου το πτυχίο Παιδαγωγικής Ακαδημίας.
γ) Και ο Χρήστος Βασ. Ντίκος επίσης πήρε το πτυχίο της Παιδαγωγικής Ακαδημίας. Καλή σταδιοδρομία και από μας.

➤ Σε νέο κατάσταση επί της οδού Βόλου μεταφέρθηκε το κατάστημα «Τεχνοπομωνική» των κ.κ. Κουτρομπάλη - Μπαλτίνη στη Λάρισα. Τους ευχόμαστε λοιπόν, «καλές δουλειές».

➤ Η συμπατριώτισσά μας Σούλα Άγγελου Ντίκου, πρόσφατα έκανε τα εγκαίνια του κομμωτηρίου της, που άνοιξε στο Καλαμάκι Αγίας. Η εφημερίδα μας της εύχεται «καλές δουλειές».

Η ΓΝΩΜΗ ΜΑΣ

ΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Το πρόβλημα δεν είναι μόνο δικό μας, αλλά είναι και πρόβλημα σχεδόν όλων των συλλόγων σήμερα. Υπάρχει απροθυμία εκ μέρους των μελών να ασχολούνται με τα κοινά και πιο έντονα τούτο φαίνεται όταν πρόκειται ν' αλλάξουν τα Δ.Σ. Είναι χαρακτηριστικό το ότι οι τελευταίες εκλογές των δύο συλλόγων μας καθυστέρησαν από τη μη προσέλευση των μελών στις γενικές συνελεύσεις και απ' την απροθυμία ν' αναλάβουν καινούριοι στα διοικητικά συμβούλια.

Το έχουμε τονίσει πολλές φορές, ότι όσοι αναλαμβάνουν, κάνουν θυσίες και αφιερώνουν πολύ προσωπικό τους χρόνο, ανιδιοτελώς και χωρίς κανένα συμφέρον.

Άλλο φαινόμενο που πρέπει να μας προβληματίζει είναι το ότι ενώ στην αρχή τα Δ.Σ. είναι 9μελή στο τέλος μένουν δύο, τρία ή το πολύ τέσσερα άτομα. Βέβαια η δουλειά γίνεται και με λίγα άτομα που φιλότιμα προσπαθούν ν' ανταποκριθούν πάντα στις ανάγκες των συλλόγων.

Αυτή είναι μια πραγματικότητα την οποία εμείς πρέπει να διορθώσουμε. Πώς όμως μπορεί να γίνει αυτό; Εμείς πιστεύουμε ότι με τη βοήθεια όλων των μελών μπορεί οι σύλλογοι να είναι πιο ζωντανοί και τα Δ.Σ. να διευκολυνθούν στο έργο τους. Δεν πρέπει μετά από κάθε ψηφοφορία και εκλογή νέου Δ.Σ. να εγκαταλείψουμε τα πόνια και να τρέχουμε μόνο στους χορούς. Η συμμετοχή και βοήθεια των μελών πρέπει να είναι συνεχής.

Μπορούμε όλοι μας να διαθέσουμε λίγο απ' τον ελεύθερο χρόνο μας και να τρέξουμε στους συλλόγους. Η παρουσία μας δίνει πάντα κουράγιο στα συμβούλια, αλλά και οι γνώμες που θα ανταλλάξουμε στις συζητήσεις για τα κοινά είναι πολύ χρήσιμες και απαραίτητες για τον τόπο μας.

Είναι κι αυτός ένας τρόπος για να μείνουν ζωντανοί οι σύλλογοι και να ενθαρρύνονται νέοι άνθρωποι για να ασχολούνται με τα κοινά των συλλόγων.

Η ΞΗΡΑΣΙΑ

Πολύ δυσκολεύτηκαν οι κτηνοτρόφοι (κυρίως της Θεσσαλίας) φέτος την άνοιξη. Και τούτο γιατί όλοι γνωρίζουμε ότι τα κοπάδια ταίζονταν μέχρι και τις τελευταίες μέρες αφού ήταν υποχρεωμένα να μη βγαίνουν έξω.

Επειδή όμως αυτό μπορεί να συμβεί και άλλες φορές (ευχόμαστε σπάνια), γι' αυτό πρέπει και οι ενδιαφερόμενοι να είναι έτοιμοι να έχουν και άλλες λύσεις που πρέπει να προτείνουν στην Κοινότητα και

η τελευταία να πάρει υπόψη της. Πρώτα - πρώτα σε τέτοιες καταστάσεις φαίνεται η αναγκαιότητα του Λιανοτοπίου στο οποίο μπορεί κάποιος να πάει ελεύθερα οποιαδήποτε εποχή.

Δεύτερον μπορούν οι κτηνοτρόφοι, ύστερα από συνεννόηση μεταξύ τους, να προτείνουν στην Κοινότητα να αλλάξει την ημερομηνία, εισόδου στην πρώτη ζώνη του χωριού και να μην είναι πάντα η 1η Ιουνίου, αλλά να μεταβάλλεται ανάλογα με τις ανάγκες που κάθε φορά παρουσιάζονται.

Έτσι πιστεύουμε ότι θα περιορίζονται και περισσότερο οι παραβιάσεις που πολλές φορές γίνονται από ανάγκη.

★ ★ ★

ΟΙ ΝΕΟΙ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Πολλές φορές έχουμε διαπιστώσει την αγάπη που τρέφουν οι νέοι μας σήμερα προς το χωριό, αγάπη που σε μερικές περιπτώσεις παίρνει τη μορφή «πάθους».

Η λέξη «πάθος», δεν είναι υπερβολή όταν αναλογιστεί κανείς τον τρόπο, με τον οποίο αντιμετωπίζουν αυτοί το χωριό και τις διάφορες εκδηλώσεις. Και όταν λέμε οι νέοι εννοούμε τη συντριπτική πλειοψηφία με μπροστάριδες πάντα αυτούς που συμμετέχουν σ' όλες σχεδόν τις εξορμήσεις που κάνουν οι σύλλογοι στο χωριό για δέντροφυτεύσεις, εκείνους που συμμετέχουν στα χορευτικά χειμώνα - καλοκαίρι και αυτούς που όλο το καλοκαίρι αφήνουν τις προκλήσεις των πόλεων και των παραλιών και δίνουν τη νεανική ζωντάνια στο χωριό, που είναι ένας απ' τους βασικότερους παράγοντες για την ανάπτυξη του.

Χωρίς να θελήσουμε να μειώσουμε τους άλλους νέους, αποτελούν ξεχωριστά παραδείγματα και θεωρούμε χρέος μας να τα αναφέρουμε, το ότι συγχωριανός μας σπουδαστής που σπουδάζει σε γειτονική χώρα του εξωτερικού έκανε τα πάντα για να παραβρεθεί σε όλες τις εκδηλώσεις του συλλόγου.

Επίσης δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι πολλοί νέοι σήμερα με δική τους πρωτοβουλία, συνεννοούνται μεταξύ τους και από τα διάφορα μέρη που κατοικούν (Θεσσαλία - Μακεδονία κλπ.) δίνουν το παρόν, παντού.

Τέλος είναι αξιοσημείωτος ο τρόπος με τον οποίο συμμετέχουν τα παιδιά του χωριού (μικρά και μεγάλα) στις προπονήσεις των χορευτικών συγκροτημάτων που γίνονται το καλοκαίρι και μάλιστα κάτω απ' τις οδηγίες και επιβλέψεις πάλι των ίδιων των νέων.

Πρέπει λοιπόν, να προσέξουμε όλοι αυτό το γεγονός και να δώσουμε κίνητρα ώστε να συνεχιστεί και να μη μείνει ανεκμετάλλευτο.

Οι νέοι σήμερα είναι το μέλλον του τόπου μας και είναι σίγουρο ότι αυτός θα πάει μπροστά αφού θα τον οδηγήσουν νέοι άνθρωποι που τόσο αγαπούν το χωριό και τόσα πολλά μπορούν να προσφέρουν.

Οι παραδοσιακοί χοροί ήταν το κριαρχο στοιχείο της εκοίλωσης που πραγματοποίησε ο Σύλλογος Αετομηλιτωτών «Το Ντένισκο» το Σάββατο 10 Μαρτίου στην «Ιφιγένεια». Με τα πολύ καλά χορευτικά - παρουσιασμένα από το συγκρότημα του συλλόγου, η ετήσια χοροεσπερίδα απέκτησε μια ξεχωριστή νότα και δημιουργήθηκε ένα κλίμα νοσταλγίας, καθώς οι θύμησες από την ιδιαίτερη πατρίδα των μελών, το Γράμμο, ήταν διάχυτες στην ατμόσφαιρα.
(Από το περιοδικό «ΣΤΙΓΜΕΣ» Λάρισας)